

УДК: 94(477.7)+373.3/.5:94+930.25

Ксенія ДАНИЛЮК,
здобувачка 4 курсу першого (бакалаврського) РВО спеціальності 014
Середня освіта, спеціалізації 014.03 Історія Херсонського державного
університету, м. Івано-Франківськ,
науковий керівник: Кузовова Н.М., к.іст.н., доцентка

ВИКОРИСТАННЯ ОПУБЛІКОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ІСТОРІЇ МІСТ ПІВДНЯ УКРАЇНИ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В ШКОЛІ

***Анотація.** У фокусі дослідження – потенціал використання опублікованих джерел з історії міст Півдня України на уроках історії. Нові видання архівних джерел надають можливість розширювати використання джерел для розвитку аналітичного мислення учнів та формуванню їхньої історичної свідомості.*

***Ключові слова:** історичне джерело, методика викладання, Південь України.*

Вивчення історії рідного краю є важливою складовою шкільного курсу історії. Опубліковані джерела з історії міст Півдня України дозволяють створити більш повну картину соціально-економічного та культурного розвитку регіону. Використання таких матеріалів сприяє розвитку аналітичного мислення учнів та формуванню їхньої історичної свідомості.

Джерела, які можуть бути використані в навчальному процесі, охоплюють збірники документів, спогади, періодичні видання, статистичні дані та офіційні звіти. Наприклад, публікації архівних матеріалів, зокрема в збірнику «З історії Херсонської губернії. 1803-1920 рр.» (видання Державного архіву Херсонської області) [1], містять важливу інформацію про міське самоврядування, торгівлю, зміни у демографії. Аналіз таких текстів допомагає учням зрозуміти, як історичні процеси впливали на

розвиток окремих міст. Використання опублікованих джерел сприяє активному навчанню.

Значний потенціал мають архівні виставки он-лайн, що містять добірки документів, оцифрованих архівними установами. Наприклад, виставкова діяльність державного архіву Херсонської області «Документальні виставки on-line» містить важливу і цікаву інформацію з історії Херсона, Нової Каховки, Генічеська [2].

Аналіз ювілейних історичних нарисів, що базувалися на статистичних звітах, наприклад, «Підсумки двадцятип'ятиріччя Херсонського міського самоврядування: Короткий історико-економічний нарис м. Херсона», дає можливість простежити економічний розвиток міст Півдня України у ХІХ ст. [3]

Використання на уроках добірок статей з преси, наприклад «День за днем: хроніка подій революції на Херсонщині» (1917-1920 рр.), підготована Д.Белим та ілюстрована В.Хмелем, підготована за матеріалами, опублікованими в херсонських газетах[4], дозволяє побачити історію міста очима сучасників подій.

Використання цих джерел можливе у різноманітних формах роботи: під час тематичних занять, підготовки проєктів, роботи в групах. Наприклад, учні можуть досліджувати історію свого міста на основі місцевих історичних публікацій або документальних збірок, створюючи презентації та проєкти.

Висновки. Опубліковані історичні джерела є важливим компонентом навчального процесу. Їхнє використання сприяє поглибленню знань учнів, розвитку їхніх дослідницьких навичок та підвищенню зацікавленості історією рідного краю. Запровадження таких матеріалів у шкільний курс історії дозволяє зробити навчання більш інтерактивним і наближеним до реального наукового дослідження.

Список використаних джерел

1. З історії Херсонської губернії. 1803-1920 pp.: Збірник документів / Упоряд.: О. І. Стукалова ; Відп. за вип. В. О. Лебідь, Т. І. Лебідь. – Херсон : Держархів Херсонської області, 2013. – 104 с. : іл. – (Бібліотечка архіву. Вип. 17)
2. Державний архів Херсонської області. «Документальні виставки online». Режим доступу: <https://kherson.archives.gov.ua/informacziynadiyalnist/dokumentalni-vystavky-on-line/>.
3. День за днем: хроніка подій революції на Херсонщині // Д.В.Белій. Революція в малюнках — В.Хмель. Константи. 1999. № 4 (11). Режим доступу: <http://mycity.kherson.ua/journal/konstanty11.html>.
4. Горловский Д. Н. Итоги двадцатипятилетия Херсонского городского самоуправления: Краткий ист.-экон. Очерк г. Херсона. /Сост. Член управы Д.Н. Горловский. Херсон: Тип. О. Д. Ходушиной, 1896. 184 с.

УДК: 94(415)"1919/1923"

Давид ДАНЧУК,

здобувач 4 курсу першого (бакалаврського) РВО спеціальності 032 Історія та археологія Херсонського державного університету, м. Івано-Франківськ, науковий керівник: Кузовова Н.М., к.іст.н., доцентка

АНГЛО-ІРЛАНДСЬКА ВІЙНА 1919-1921 РОКІВ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА В ІРЛАНДІЇ 1922-1923 РОКІВ

***Анотація.** У статті досліджуються питання британського панування в Ірландії та історії Ірландії періоду першої половини ХХ, а саме в період Ірландської Революції, до подій якої входить Великоднє повстання 1916 р., Ірландська війна за незалежність або Англо-Ірландська війна, що тривала з 1919-1921 роки та наступна Громадянська війна в Ірландії 1922-1923 років.*

***Ключові слова:** Ірландія, революція, англо-ірландська війна.*